

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto..... \$8.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto..... 7.00
Za inozemstvo celo leto..... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States,
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 288. — ŠTEV. 288.

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 8, 1920. — SREDA, 8. DECEMBRA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

AVTOKRACIJA PREVLAJUJE — PRAVI WILSON

V SVOJI POSLANICI OZNAČUJE SAMEGA SEBE KOT PRVOBORILCA ZA DEMOKRACIJO VSEGA SVETA. — PAR JAKO ZNAČILNIH PRIPOROČIL. — ARMENSKA BO DOBILA POSOJILO. — ZA POHABLJENE VOJAKE.

Washington, D. C., 7. decembra. — V senat kot tudi v poslansko zbornico je prignala radovednost velikansko množico ljudi. Veliko ljudi jih je bilo med njimi, ki so mislili, da bo predsednik Wilson osebno prečital svojo poslanico, in vsi ti so bili razočarani. Njegovo poslanico je čital čisto navaden klerik. V senatu so ravno prej razpravljali o gospodarskih problemih.

V splošnem ni bila poslanica nič kaj posebnega. Predsednik se je skušal ponovno pokazati kot prvoborilec za svetovno demokracijo, protestiral je proti avtokraciji ter izjavil, da avtokracija še vedno vlada svetu.

V splošnem se je pa tikala poslanica le notranje ameriške politike. Pozival je deželo na štedenje ter priporočal, naj gre vlada Armenske na roko.

Kabinetni člani so malo potem dovolili petindvajset milijonov dolarjev posojila tej novi republiki.

Kongres se bo v četrtek pečal s priselniškim vprašanjem. Če o-b do nekatere predloge sprejete, bo priseljevanje najmanj za dve leti prepovedano.

Predsednik Wilson je v svoji poslanici sledeče priporočil kongresu:

Revizijo vseh postav, ki se tičejo davka.
Neodvisnost Filipinov.
Posojilo Armenski.
Vlada mora štediti pri svojih izdatkih ter ustanoviti praktičen proračunski sistem.

Vsem pohabljenim vojakom in mornarjem je treba na primeren način pomagati.

Niti z eno besedo ni predsednik omenil Lige narodov ali boja za mirovno pogodbo.

V uvodu je citiral Lincolnove besede:

Dajte nam živeti v veri, da je pravičnost moč in v tej veri izvršujemo svoje dolžnosti kot jih razumemo.

ITALIJA BO PRIZNALA RE-PONZI IMA NAD MILJON IN GENTSTVO REKE.

Rim, Italija, 7. decembra. — V poročilu iz Reke na list Epoca se glasi, da se lahko smatra za že dejansko sklenjen dogovor med D'Annunzijem ter parlamentarno komisijo.

V poročilu se dostavlja, da bodo reški legionarji izpraznili otoka Veglia in Arba.

Italija s svoje strani pa bo priznala italijansko regentstvo ob Kvarneru.

Rim, Italija, 7. decembra. —

ŽIDJE IMAJO ISTE PRAVICE.

Karlovi vari, Čehoslovaška, 7. decembra. — Predsednik Masaryk je izjavil, da imajo židje na Češkoslovaškem iste pravice kot vsi ostali državljani in da bo en skodel za to, da se bo z njimi postopalo na isti način kot z ostalimi državljani.

IZJAVE MRS. MACSWINEY

Mrs. MacSwiney bo pričela danes s svojimi izjavami pred posebnim odborom v Washingtonu. Pri nji bo njen svetovalec Frank Walsh, najbrž tri dni.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRU, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanji razmeram primeramo tudi hitro pe cel Istri, na Goriškem in tudi na Notranjem, po ozemlju, ki je naseljeno po Italijanski armadi.

Včeraj smo računali za pošiljateve italijanskih lir po sledečih cenah:

50 lir		\$ 2.40
100 lir		\$ 4.20
300 lir		\$ 12.00
500 lir		\$ 20.00
1000 lir		\$ 39.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsa prej.

Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dosepe v roka.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft.

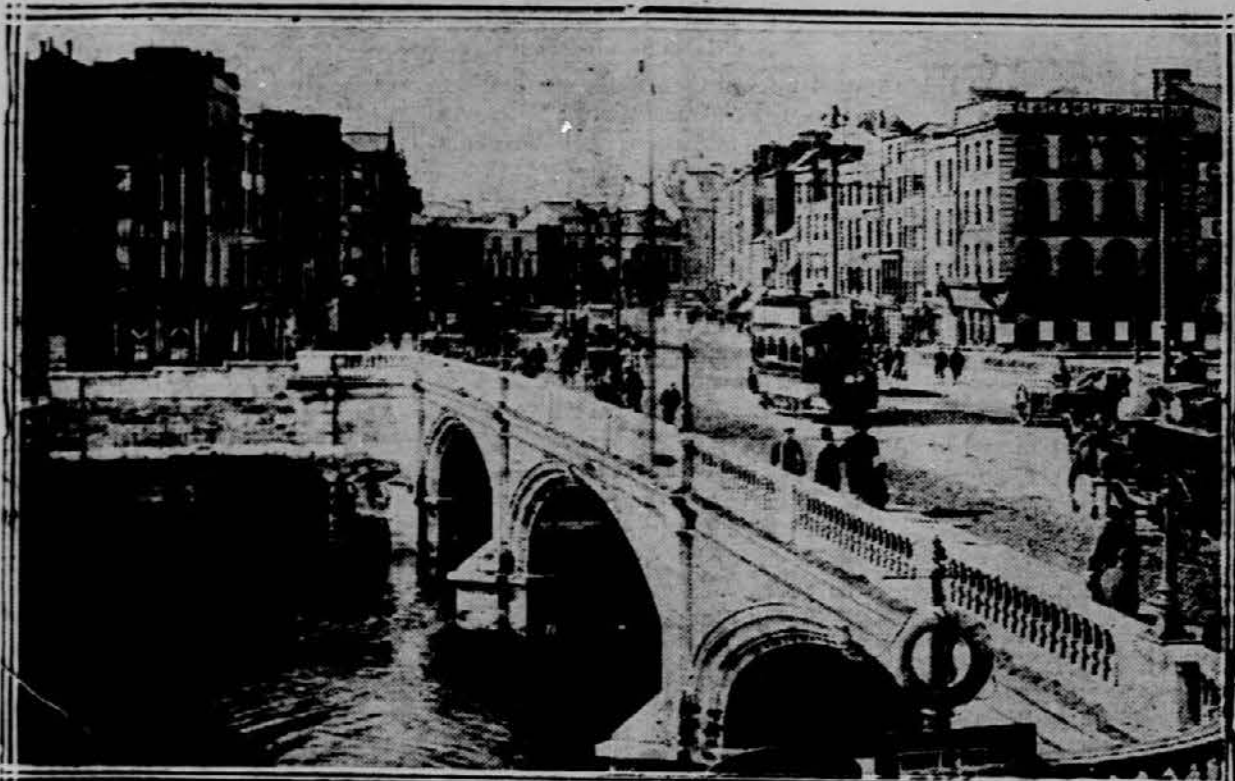
Tvdite Frank Sakner, 80 Cortlandt St., New York, N. Y.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino sorodnika ali prijatelja naročiti vojni listek, ali poslati denar v domovino, da si ga potnik sam kupi, pišite najprej za tozadevna pojasnila na znano in zanesljivo tvrdko

FRANK SAKNER,

80 Cortlandt St., New York, N. Y.

IRSKO MESTO CORK TEKOM DEMONSTRACIJ.

AMERIŠKE LADJE NAJ BODO SUHE

Ameriške ladje morajo biti suhe in sicer brez ozira na to, kje se nahajajo in v katerem morju.

— Nobena stvar nam ne more biti prijetnejša, — bodo rekli angleški lastniki pomolov, ko bodo čuli o izvidu ameriškega generalnega solitorja, Williama L. Frierson, ki je sporočil zakladniškemu tajniku Houstonu, da velja prohibicijska postava tudi za ameriške ladje, ki se nahajajo na visokem morju ali pa inozemskih pristaniščih. Dosedaj so bile, kakor znano, bare na ameriških ladjah odprte, dokler niso prišle ladje v naše teritorialno vodovje, a to bo postalo drugače, a seveda tudi pomenjalo skoro katastrofo za mlado ameriško trgovsko mornarico. Vsled tega so tudi angleški konkurenti zelo zadovoljni vsprico te odločbe.

Frierson seveda ne more nič za to, kajti držati se mora besedila postavte ter prav vsled tega v svojem izvidu:

— Osemnajsti amandament pooblašča kongres, da sprejme postavte, katere naj bi se uporabljale vseh povsod, kjer je ameriška postava pravomočna. Narodna prohibicijska postava je postava, ki je na tak način splošno veljavna. Vsled tega ne morem dvomiti, da se tiče tudi onih, ki se nahajajo na krovu ameriških ladij, če so slednje v ameriškem vodovju, na visokem morju ali pa v tujih vodovjih.

Številni parobrodniki so že izjavili, da bo osušitev ameriških ladij pomenjalo katastrofo za ameriško trgovsko mornarico. Izjavljajo, da se potniki ne bodo hoteli voziti s suhih ameriških ladij, če bodo le dobili prostora na mokrih inozemskih ladjah. Nekateri proročujejo celo, da se ne bo vedel tega gradilo nikakih nadaljnjih potniških parnikov, ki bi vozili pod ameriško zastavo.

OFICIJELEN DEMENTI GLEDE PGODBE IZ RAPALLO.

Rim, Italija, 7. decembra. — V sporočilu Agenzia Stefani se dementira vest, ki je pričela včeraj krožiti, da je namreč v pogodbi v Rapallo vsebovana tajna klavzula, soglasno s katero prevzame italijanska vlada nalogo, da s silo vrže D'Annunzija iz Reke.

Oficijska izjava dementira na kategoričen način obstoj take klavzule.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ISTRU.

D'ANNUNZIO SE JE KONČNO VKLONIL

Vojna napoved je preklicana. — D'Annunzijevi prostovoljci so se baje vgnezdili v Zadru.

Rim, Italija, 6. decembra. — Glasom izjav tukajšnjega časopisa, se bo v reškem sporu kmalu dosegel sporazum. Rešitev tega vprašanja se bo izvedla na sledeči bazi:

1. Na otoku Kvarneru se bo oficijsko proglasilo italijansko regentstvo.
2. Italija, kvarnersko regentstvo in Jugoslavija bodo skupno določile meje novega regentstva ter kot tehnično otorebo priznal, da mora nova država vključevati tudi Porto Baros in ustje reke.
3. D'Annunzijeve čete se bodo umaknile z otokov Veglije in Arbo in aneksijski obeh otokov po Jugoslovanih bo dala zadnji račun.

Trst, 6. decembra. Neko poročilo iz D'Annunzijevega glavnega štaba naznanja, da je vojna napoved Italiji preklicana. Sicer pa da je bila pri celi stvari pomota, pravi nadalje poročilo, kajti neko dnevno povelje, ki je izdal general Cavaglia, ni imelo značaja ultimata, kakor se je izprva pomotoma domnevalo.

Italijanski državni poslanci, ki so prispeli pred nekaj dnevi na Reko, so danes zvečer zopet odpotovali v Rim.

Italijanski rušilec "Brozzetti", ki pripada blokadni flotili pred Reko, se je pridružil d'Annunzijeveemu brodogovju.

Rim, Italija, 7. decembra. — V "Idea Nazionale" izšlo poročilo naznanja, da se je izkreali oddelki d'Annunzijevega vojaštva v Zadru, v Dalmaciji.

Italijan, vojaki so že pričeli odhajati iz Dalmacije, kakor naznanja nadalje to poročilo. Garnizije v Vrhpolju in Kristagni so bile odpoliceane, dočim so dobili karabince v Neveglje in Obervazu povelje, naj ozemlje, katero imajo sedaj zasedeno, odstopijo Jugoslovonom.

Ankora, 7. decembra. V Zader je bilo odposlanih 500 mož gardnih čet kakor tudi mnogo karabinerov, češ, da so v Dalmaciji duhovi zelo razburjeni.

Današnja poročila iz Zadra naznanjajo, da so uvedene varnostne odredbe, s katerimi upajo preprečiti morebitne nemire in izgrede med Jugoslovani in Italijani.

Rim, Italija, 6. decembra. — Neka brzojavka z Reke poroča, da se je dosegel sporazum med Gabrielom d'Annunzijem, laškim penikom ter italijansko vlado. Brzojavka nadalje poroča, da se bo pesnik umaknil s svojim vojaštvom z otokov Veglije in Arbe ter da bo Italija priznala regencijo otoka Quarnero.

Zadnja poročila iz Reke javljajo, da zadovoljive rešitve.

GOSPA WILSON IN GOSPA HARDING

Žena sedanega in bodočega predsednika sta pili čaj, pri čemur sta prijazno kramljali.

Washington, D. C. 7. decembra. Mrs. Edith Bolling Wilson, žena predsednika Wilsona, je imela včeraj popoldne pri sebi kot gostja Mrs. Harding, ženo senatorja Hardinga, bodočega predsednika Združenih držav. Vkolikor je bilo mogoče ugotoviti, je bilo to prvič, da se je vršil sestanek med ženo poslavlajočega se predsednika ter ono predsednika, ki je na tem, da nastopi svojo službo.

Včerajšnji obisk se je završil brez velikih formalnosti. Mrs. Florence Harding je prežvela eno uro in dvajset minut v Beli hiši ter izjavila pozneje, da ji je obisk izvanredno ugajal. Pri vratih jo je sprejela Mrs. Wilson in obe sta izginili notranjosti noslopja. Čaj so servirali v zgodovinski Rdeči sobi.

Izvedelo se je, da je porabila predsednica priliko, da povede Mrs. Harding skozi številne sobe Bele hiše. Pokazala ji je obednico, katero se rabi ob posebno slovesnih prilikah ter Modro sobo. Mrs. Harding je bala dobila tudi informacije glede organizacije, ki vlada v Beli hiši.

Predsednika Wilsona ni bilo na izpregled. Nahajal se je v svoji delavnici v gornjem nadstropju. Čeprav sta se obe ženski prvičkrat sestali, je bila Mrs. Wilson izvanredno prijazna napram svoji obiskovalki. Povedla jo je nazaj do uhođa ter še precej časa kramljala z njo.

1500 OVAC ZGORELO.

St. Paul, 6. decembra. — V plamenih ognja, ki je nastal včeraj v predmestju St. Paul park in ki je uničil štiri velike lope ter 40 zaprtih tovornih železniških voz, je zgorelo tudi 1500 ovac. Zgorelo je tudi mnogo krme in mašinerije. Povzročena škoda se čeni na \$70.000. 6000 ovac so rešili.

Da so stopila pogajanja med italijansko vlado ter poveljstvom na Reki v odločilni štadij.

Generalu Cavaglia kot zastopniku italijanske vlade v ozemlju premirja, je bil poslan od poveljstva na Reki memorandum, ki bo najbrž olajšal sklenitev dogovora.

Med glavnimi pogoji, katere je stavilo poveljstvo, na Reki, je to, da prizna italijanska vlada Italijansko regentstvo ob Kvarneru. Ker pa vključuje tako priznanje gotovo vprašanja mednarodnega značaja, je treba čakati na povratek ministra za zunanje zadeve, grofa Sforza, da bo mogoče priti do definitivnih silepov. Vsa znamenja pa kažejo, da bo prišlo kmalu do zadovoljive rešitve.

AMERIŠKI SOCIJALISTI SO ZA SOVJETE

TOZADEVNI SKLEPI PA SO VIDETI ZGOLJ PLATONIČNE NARAVE. — DEMENTIRANJE POROČIL O KRAVALIH. — SIMPATIZIRAJO S TRETJO INTERNACIONALO, HOČEJO PA OHRANITI SVOJO SAMOSTOJNOST.

Chicago, Ill., 7. decembra. — Sklepi, katere je sprejel včeraj zvečer narodni komitej socialistične stranke, izjavljajo, da je stranka s srce in dušo z rusko revolucijo in rusko sovjetsko vlado. Izjavljajo se tudi za pristop k Tretji internacionali v Moskvi. Resolucija pa opozarja na dejstvo, da stranka ni sprejela pogojev, katere je stavila Tretja internacionala, ko je pozvala ameriško socialistično stranko, naj se pridruži Tretji internacionali.

Besedilo resolucije ni bilo objavljeno. Pododsek treh je predložil resolucijo, potem ko je skozi več dni poslušal razloge za resolucijo in proti njej.

Resolucija ugotavlja, da ameriško socialistično stranko sicer navdaja želja združiti se s Tretjo internacionalo, da pa si mora pridržati pravico, da sme ohraniti svojo samostojnost ter ameriško samobitnost.

Mrs. Bertha Lailly iz New Yorka, članica resolucijskega komiteja, je predložila resolucijo, v kateri se obsoja politiko Lloyd Georgea na Irskem. Resolucija je bila sprejeta. Kongresnik Meyer London se je odpeljal nazaj v New York, potem ko se je posvetil s člani narodnega komiteja.

Chicago, Ill., 7. decembra. — Tako s strani policije kot s strani tukajšnjega vodstva Ameriške socialistične stranke se je dementiralo poročilo, da je prišlo tekom predvečerašnje seje socialistične stranke do razburljivih prizorov. Glasilo se je, da je vzzval napad newyorškega odveta, Meyer Londona, kot glavnega govornika, na metodo ruske sovjetske vlade izbruh od strani boljševiške mislečega dela zborovalcev, in da je prišlo do burnih prizorov, tekom katerih je bila napravljena precejšnja materialna škoda. Kot je razvidno iz policijskih aktov pa je dejanski slo za izkličanje stranskih dohodov zborovalcev, pri čemur je pomagala tudi pomožna policija. To je postalo baje potrebno, ker je bilo opaziti izvanredno velik naval na zborovalnico.

DUNAJSKI URADNIKI RES ZASTAVKALI

Preteča stavka dunajskih uslužbencev je postala sedaj dejstvo. Prenehali so z delom.

Dunaj, Avstrija, 7. decembra. — Vlada uradniki so včeraj pričeli s svojo stavko; potem ko se je zavzrnilo zahteve, tikajoče se višjih plač. Finančni minister Crimm je pozneje izjavil Narodni skupščini, da vstraja vlada na svojem stališču, in da se bo borila proti stavki in stavkarjem.

Poličijski načelnik Schober na Dunaju je obvestil policiste, da bodo vsi, ki zapuščajo svoja mesta, začasno izpuščeni iz službe. Policijski uradniki prete, da se bodo obrnili direktno na Narodno skupščino, ker se je baje kršilo njih pravico prostega organiziranja.

ODLIKOVANJE GENERALA NIVELLE-A

Washington, D. C. 6. decembra. General Nivelle, verdunski junak, bo danes tukaj odlikovan s "distinguished service" križcem. Nato pa bo razdelil tudi on celo vrsto francoskih odlikovanj ameriškim armadnim in mornariškim častnikom. Imel bo tudi več nagovorov.

POLJAKI V GORNJI ŠLEZIJI.

Varšava, Poljska, 7. decembra. Predloga Anglije, da naj imajo Šleziji, ki stanujejo v drugih delih Nemčije, pravico glasovati v svojih sedanjih bivaliških glede vprašanja, kam naj pripada dežela, poljska vlada ne more odločiti. V odgovor na pismo poslaniškega svetnika, ki je vsebovalo angleške predloge, je poljska vlada odgovorila, da bi prišlo do velikih nerednosti, če bi imeli Nemci, ki živijo v Šleziji, pravico voliti. Če imajo ti ljudje sploh pravico voliti, naj volijo v Šleziji sami, ne pa drugod.

Tukajšnji isti trditelj, da je bila v plebiscitnem ozemlju razkrita nova nemška zarota. Glasi se, da je sklenilo 30.000 Nemcev, povečini vladnih čet zaroto za uvažanje orožja in municije, katero naj bi se porabilo v slučaju, da bi izpadle volitve v prilog Poljski.

BIVŠA CESARICA MNOGO BOLJŠA.

Doorn, Holandska, 6. dec. — Avgusta Viktorija, bivša nemška cesarica, je mnogo boljša in njeeno zdravstveno stanje je mnogo ugodnejše. Cesarica boleha že več tednov na srčni napaki. Njeni otroci, ki so prihili k njeni bolniški postelji, so se zopet vrnili v Nemčijo.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnjo listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in slarabe, vsak skuša postati sitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane ne preke starim izkušenim in premočnim tvrdkam; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neustemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Nasle denarne pošiljateve se sadnji čas po novi kvesti in na novi način primerne sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za pošiljateve jugoslovanskih Kron po sledečih cenah:

300 kron		\$ 2.25	1,000 kron		\$ 8.25
400 kron		\$ 3.40	5,000 kron		\$ 41.00
500 kron		\$ 4.25	10,000 kron		\$ 81.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsa prej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosepe v roka.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa New York Bank Draft.

Tvdite Frank Sakner, 80 Cortlandt St., New York, N. Y.

Filip Andlovic, brat.
Marija Mozi, sestra.
Františka Andlovic, sestra.

Dolga roka postave.

Samuela Herbert Dougala, modela Miss Camille Holland, ni nikdar trpila vest in če bi ne bil tako samozavesten, bi ne bil rogoče nikdar razkrinkan kot norilec ženske, ki je bila nad vse nečimrna in ki je iskala moža, ki jo oglaš v listih ter našla krvnika.

Maja meseca leta 1899 jo je ustrelil od zdaj ter pokopal njeno truplo v nekem jarku na farmi, katero je vzel v najem izrečno v pamenu, da napravi iz nje njeno pokopališče. Kraj Clavering v Essexu je bil samoten in on je bil prepričan, da ne bo prišel njegov kločin nikdar na dan. Vrjetno je, da bi bila njegova samozavest upravičena, če bi ne postal ponarejevalec. Miss Holland je bila poslastica majhnega premoženja, ki je obstajalo iz delne in drugih vrednostnih papirjev. Dougala se je mogel polastiti teh stvari s tem, da je ponaredil njen podpis. Štiri leta po zavrženem umoru je prišla ena njegovih ponaredb na dan in vsled tega so bila izplačila na dotične vrednostne papirje ustavljena na Bank of England. Ko je stopil morilec v banko, da dvigne petdeset funtov na enega izmed vrednostnih papirjev, je blagajnik spoznal ponarejeni podpis ter dal aretirati Dougala. Skušal je pobegniti sredi mesta, a so ga zopet ujeli in nekako petdeset mesecev je izvršen umoru je bil usmrčen.

Povest o Dougalu pa je enolična in vsakdanja v primeri z navedenim umorom, katerega je povzročil pohlep po denarju, namreč umor madame Houtet, katero je umoril njen zet Robert s pomočjo nekega zaveznika. Canler, glavni policijski načelnik v Parizu, navaja posameznosti tega slučaja v svojih spominih.

Madama Houtet je bila tipična francoska skupuhinja, razven v enem oziru, da namreč ni bila samotarka ter nezaupna proti ljudem. Živela je v majhni hiši v Rue Saint Jacques s svojim sinom, ki je bil nekoliko slabotnejši. Njena hči je bila poročena z nekim Robertom, vinškim trgovcem, ki je ujel dednjo polovico premoženja udove s tem, da je izjavil, da je sam bogat. Kakorhitro pa je izvedel Robert za množico prihrankov svoje tače, je sklenil umakniti se v privatno življenje ter čakati na smrt starke. Ker pa je postala doba čakanja predolga, je sklenil pomagati naravi. Madama Houtet se je oklepala življenja s trdovratnostjo, ki je pretila njenemu zetu, da bo moral zopet na delo in to je bila eventualnost, ki ga je nad vse dražila in trpila. Takrat se je spomnil, da ima znanca, po imenu Bastiena, katerega pojmi glede prednosti in koristnosti dela, so se natančno njemali z njegovimi lastnimi. Ta človek je bil takoj pripravljen za tačeto, katerega je zasnoval Robert, da namreč zvabi starko na vrt neke samotne hiše, jo tam zadržavi in pokoplje. Robert je pospešil svoje načrte, kajti spomnil se je, da bo njegova tača v slučaju, da ni v štirinajstih dnevih mrtva, zanikala podpis na neki zadolžnici, glaseči se na njeno ime za svoto, katero si je izposodil Robert pro nekem znanem trgovcu. Ta svota je značala deset tisoč frankov.

Robert si je zagotovil pomoč Bastiena za par frankov in za obljubo, da so dobili deset tisoč frankov, kakorhitro bo Robert sprejel svoj delež zapuščine po tačeti. Robert je nato vzel v najem hišo in vrt v Rue Vaugirarde ter povabil svojo tačo, madama Houtet na obed. Ko je stopila v vrt, sta jo oba napadla od zadaj ter zadavila. Ko so ga pozneje vprašala, kaj je storil s svojo tačo, je izjavil, da sploh ne ve, kje je in da je ni v zadnjem času videl. Ostal je pri svojih trditvah tudi tedaj, ko so bili on, Bastien in sin udove aretirani. Vsi trije pa so bili kamlu izpušeni, kajti policija je morala priznati svojo nezmožnost, da najde udovo mrtvo ali živo in Robert je bil ob času, ko je bil izpuščen iz ječe, že celo tako prijazen, da je zagotovil policijskim uradnikom, da si radi tega prav nič jezen nahiše. Stihnil čut vsemirjenja je bil

odstranjen vspricho misli na premoženje, katero je pričakoval in njegova pokorna žena, — ki je bila na obisku pri neki teti v Marsilles ob času umora njene matere, — je bila seveda takoj pripravljena zahtevati zase polovico četrtine milijonov frankov, katere je zapustila stara ženica.

Tedaj pa je prišlo do prve zapreke. Robert je sicer precej dober, poznal francoska vina, a nikar ni vedel o postavah dežele in velikanski udarec je bil zanj, ko je bila njegova žena informirana, da mora v odsotnosti trupla početi deset let, predno bi se oficijelno spoznalo madama Houtet za mrtvo. Deset let! Robert se je stresel ter proklinjal svojo slabo srečo. Prav nič ni bil potolažen, ko je izvedel, da bo premoženje tače izročeno dedičem, če bo v stanju pokazati mrtvo truplo, kajti imel je najbolj tehtne vzroke, da se problema ni rešilo na tak način.

Medtem pa se je oglašil Bastien ter zahteval svoje plačilo in ko je izvedel o ovirah, ki so se stavljale na pot k uspešnemu izvedenju njih načrta, je pričel dolžiti svojega zaveznika, da ga skuša oslepiti. Šele delno odplačilo je potolažilo lopova, ki je odšel s pretjo, da se bo osvetil, če bo izvedel, da je bil spet na ledu. Robert je postal pravec berač, da je mogel rešiti ponarejevo zadolžnico in neprestane zahteve njegovega sozarotnika so pomenjale, da je moral pogosto stradati.

Dve leti pozneje sta bila Robert in Bastien zopet stavljeni pod obtožbo, da sta umorila madama Houtet. Bastien so privedli iz ječe, kamor je bil poslan radi ropu z nasiljem. Sodnik je s svojimi vprašanji trdno pritiskal na čba zločinca in več kot enkrat sta se zarekla. Ker pa je manjkalo tačevanega corpus delicti, ni bilo nogoče nobenega spoznatja krivim in vsled tega sta bila morilec že drugič izpuščena na svobodo. Njih začasna aretacija pa je imela vreden učinek. Izorisala je dobo dveh let, ki sta potekla izza smrti madame Houtet in soglasno s postavo se je iznova pričela doba desetih let čakanja.

Vsako si lahko misli, da je pričel tedaj Bastien izkoriščati Roberta, ki si je moral izposojati ali krasti denar, da potolaži svojega neusmiljenega nasledovalca. Postal je že ves obupan, ko je bil Bastien obsojen na večletno ječo. Robert je bil tako vzradošen vspricho dejstva, da je bil njegov prejšnji partner v zločinu na varnem in pod ključem za dolgo vrsto let, da je postala tudi doba čakanja znosna zanj. Bastien pa ni bil človek, ki bi znal molčati. Zaupal je vsled tega svojo skrivnost nekemu sojetniku, ki je bil obsojen na dosmrtno ječo in o k terem je Bastien domneval da ne bi nikdar imel prilike govoriti. Zgodilo pa se je, da je rešil jetnik življenje nekega paznika in vsled tega je bil pomiloščen. Ko je prišel na prosto ter pričel stradati, ker ni dobil dela, je šel na policijo ter povedal tam povest Bastiena glede zadnjega dneva madame Houtet na tem svetu.

Policijski načelnik ni še pozabil na skrivnost iz Rue St. Jacques, čeprav je poteklo že enajst let in esem mesecev izza časa, ko je madama Houtet izginila. Vsled tega je bil Robert takoj zopet aretiran in tudi Bastien so privedli iz ječe ter ga konfrontirali z njegovim prejšnjim zaveznikom. V tem slučaju pa so imeli detektivi nekaj v resnici materialnega v rokah, namreč prostor, kjer je bila žrtve pokopana. Ko sta bila torej Robert in Bastien odvedena na vrt v Rue Vaugirard ter prisiljena gledati, ko je pol dučata detektivov razkopavalo, sta prišla do prepričanja, da bosta v tem slučaju v resnici plačala za vse. Robert pa je kljub temu hlinil zapuščeno obnašanje in ko ni več ur dela pokazalo nobenega uspeha, je postal nadzorujočega inspektorja za zaničljivim nasmehom. To pa je bilo usodopolno dejanje, kajti obrnilo je pozornost inspektorja na dejstvo, da se ni Robert v dveh urah umaknil niti za eno mesto, kjer je stal.

Francoz o koroškem plebiscitu.

Pariški "Radical" z dne 3. novembra 1920 prinaša od svojega poročevalca v Belgradu Yvesa Chataigneauja pod naslovom "Drang nach Osten" ta-le članek o koroškem plebiscitu:

Solidarni pred nemško nevarnostjo, sta ravno kar utrpeli Jugoslavija in Francija v slovenski deželi nepričakovan poraz. Prvi pas Koroške podvržen plebiscitu, se je izrekel za Avstrijo z 22.025 glasovi proti 15.278.

Plebiscit je bil potvorjen: Vlada v Reichu je potrosila več sto milijonov mark za pripravo plebiscita. Nemčija govori o silni reviziji, da bi se izognila vpostavitvi razvalin, ki jih je nakupila v se vni Franciji. Ne štedi pa nobenih finančnih sredstev, da si zagotovi svoje imperijalistične cilje proti jadranski nižini. Profesijski volitve iz plebiscitnih časov so se preselili z nemških planjav proti slovenskim goram: pravijo, da so prišli z Allensteina. "Zelene bande" so izkoristile naklonjenost, ki se jim sistematično izkazuje v Gornji Slezijski. Zveza narodov je dolžna sama sebi, da ne sankcionira na ta način pridobljenega glasovanja.

Francosko mnenje ne bo ostalo indiferentno nasproti jugoslovanskim zahtevam. Ne bo vrjelo čudnim kapačkanj, ki imajo namen, da bi poročile iluzije neke Avstrije, ki je prijateljica Nemčije.

Mednarodni verizniki, ki se pečajo špekulacijami na slabo valutno krone, medzavezniki žurnalisti in turisti, zapeljani z razkošjem pred kratkim obogatili Dunajčanov, hvalijo gostoljubnost cesarskega mesta. Delajo umetno razliko med Nemci iz Nemčije in Nemci iz Avstrije. Brez dvoma so mladeniči s črnimi lasmi, zlepljenimi na senih, in medlega lica, ki jih srečaš v restavrantih na Ringu, nekoliko manj zadržani kakor berlinski oficirji. Zato pa so bolj priljubljeni in tem bolj nevarni. Če jih dolgo sprašuješ, ti priznajo željo, da bi videli Avstrijo združeno z Nemčijo. Odohrava politiko čakanja dr. Rennerja. Ne obžalujejo nobene lažjive obljube "entente", če morejo s pomočjo te obljube odtrgati kosček slovenskega ali madžarskega teritorija od Slovencev, Čehov ali Ogrov. Najnovejši sklep narodne skupščine, članki po časnikih, simpatija, ki jo je dobil kandidat grof Otokar Cernin, kandidat panzermanov, na Grabnu, ne dopuščajo nobenega dvoma o čustvih politikov, o katerih si laskamo, da smo jih pridobili za entente. Nastavljeni, nižji uradniki, navadno ljudstvo, ki stradajo, med tem ko živijo bogataši v izobilju, ti torej, za katerih mnenje kabineti in časniki pogosto ne vedo, bodo glasovali z navdušenjem za konstitucijo večje Nemčije. V času vsega svojega bivanja na Dunaju sem srečal samo enega delavca, ki je bil pristav avstrijske neodvisnosti: bil je Čeh. Za vse druge bi bil veto, ki ga je vložila Francija proti združitvi nemških dežel, v slučaju vojske brezpomembni, in nekaj let bo zadostovalo, da se pripravi vojne revanše.

Ali bomo dopustili, da avstrijski Nemci, tajni zavezniki Nemcev iz Reicha, če ne celo člani iste države, ponesejo svoje meje na gredben Karavank, v deželo slovensko? Ali bomo dopustili, da pripravljajo znova sunek proti jugu in proti vzhodu, na katerega niso nikdar resignirali? Slovenska Jugoslavija ne bi imela več mej: Ljubljana bi bila ogrožena kakor je bil Nancy pred mirom v Versailles. Dohodki iz Jadranskega morja bi bil odprt nemškimi pohodoma.

Navzlic potvorjenemu karakterju plebiscita sta glasovala dva okraja za pripojitev k Jugoslaviji: Rožek in Pliberk. Ne bi bilo pravilno, da se pridelite Nemški Avstriji. V drugih krajih je zahvaliti nemško večino valovečemu prebivalstvu mest: dežela je izrekla svojo zvestobo za slovensko stvar. Jutri bo izročena mučenju svojih gospodarjev. Računati mora na podporo Francije, Ali nimamo dolžnosti nasproti našim slovenskim prijateljem? Od svoje osvoboditve so se vsakokrat, ko je bila njih domovina okrijena na račun katerega mogočnega sosedu, obrnili na nas. Med podaniki dvojne monarhije, ki jim je vtepal avstrijski učitelj sovraštvo proti Franciji, so prišli prvi k sebi in se vrgli strastno na učenje našega jezika. Majhen kulturni narod, ki ima manj nepismenih kakor Švice, je mogočen faktor evropske rekonstrukcije, ne pustimo ga torej žrtvovati imperijalističnim ambicijam njegovih sosedov.

To bi se reklo kruto ga varati, če bi ga zapustili v nevarnosti. To bi se reklo goljufati Francijo, če bi z lahkim srecem sprejeli uspeh Nemcev z Dunaja, ki so solidarni z Nemci iz Berlina v zločinu preteklosti in projektih bodočnosti.

Dopis

Cleveland, Ohio.

Predno poteče staro leto, sem se še enkrat namenila oglašiti se od tukaj.

Kar se dela tiče, je jako slabo, ker delavci dan za dnem odpušajo, in dela se ne dobi tudi za malo plačo ne. Edino pogrebništvo pa evetličarji so precej zaposleni, ker na jesen in do spomladaj hudo ljudje mro. Pogrebništvo in evetličarji dobijo precej zaslužka, ker vsakdo hoče imeti, kolikor mu je najbolj mogoče, svojega dragega lepo spravljeneja.

Vreme je jako čudno. Enkrat je toplo in zopet mrz, potem je zopet sneg in zopet dež, tako da se človek slabo počuti.

V št. 280. Glas Naroda sem brala dopis iz Wellsburga, W. Va., ki ga je pisala farmerica ter se prav pohvali z delom. Želela bi, da bi jaz pol njenega dela imela, samo krave ne znam molzti. Tisto bi prepustila moji farmerici, turkex pa chickens bi pa lahko oskrbovala. Še posebno zato, ker znesajo jajca, jaz pa sem prijateljica svežih jajc. Moji farmerici

— Spravi se s poti, — je zakričal detektiv. — Meni se zdi kot da te je udova Houtet prišla za noge.

Morilec se je stresel ter postal tled kot zid. Inspektor, ki si je znal razlagati njegov strah, je z zadovoljstvom opazoval delo svojih ljudi, ko so kopali tla ter tudi ni bil prav nič presenečen, ko je prišlo truplo na dan.

Vsled nekega čudnega slučaja sta ušla oba morilec glotini, a ista preživela dolgo let v itraški kuzenski koloniji, kamor jih je poslala država.

bi se priporočila, da bi mi jih poslala par dueatov. Tukaj jih dobim tudi, toda se bojim, da bi bil že kakš pisaneec notri.

Pozdravljam vse rojake in rojakinje, posebno pa družino Nagode v Corliss, Wis., ter želim vsem veselo božične praznike in srečno novo leto.

Vera Nagode.

Rad bi izvedel, kje se nahaja KAROLINA TRŽAN. Doma je iz Hirske Bistrice na Notranjskem in v Ameriko je prišla meseca novembra. Prosim cenj. rojake, če kdo ve zanje, da mi naznani njen naslov, če pa sama bere, jo prosim, da se mi javi. — Mike Barbis, 15925 Saranac Road, Cleveland, Ohio.

(8-10-12)

Rad bi izvedel za naslov mojega brata JOSIPA ŠLOSAR in svaka GASPERA FRAL. Brat je doma iz Nove Kračine, svak pa iz Jelkan na Primorskem. Jaz sem prišel pred kratkem iz starega kraja in imam poročiti njima več novic. Če kdo ve za nju, naj mi blagovoli naznani naslov, ali naj se pa sama oglašita. — John Slossar, Morgan Mine, Riversville, W. Va.

(6-9-12)

Iščem FRANCISKO SOJAR in nje brata Rev. ANTONA. Doma sta iz Šiške pri Ljubljani, podomače Mežnarjeva. Kakor mi znano, sta bivala nekje v Chicagi, Ill. Prosim ju, da se mi javita, ker njima imam poročati važne stvari od njiju sorodnikov iz stare domovine. — Rosie Accetto, 13602 Aspinwall Avenue, Cleveland, Ohio.

(6-5-12)

Rad bi izvedel za naslov svoje sestre MARIE ŠKUBEC. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi ga naznani, ali naj se pa sama oglašijo svojem bratu: Louis James, Box 133, Allegany, N. Y.

(8-9-12)

NAZNANILO IN VABILO.

Eckhart Mines, Md.

Članstvu društva Slovencev št. 89 SDPZ v Eckhart Mines se naznanja, da se mora vsakdo vdeležiti prihodnje mesece in letne seje, ki se vrši v nedeljo 12. decembra ob 2. uri popoldne v navadnih prostorih v Washington Hall. Sklep zadnje seje je, da se bo vsakega, ki se ne vdeleži, kaznovalo v smislu društvenega godba v Johnstownu, Pa., v navadnih prostorih Slovenskega Doma dne 18. decembra 1920. Tem potom vljudo vabimo vse rojake in rojakinje, ki so prijatelji godberite v odbor napredne člane, ki bodo delovali v korist društva in SDPZ. Nobenemu ni treba molčati, kajti vsak ima pravico govoriti in kandidirati ter izvoljen biti. Torej vsi na sejo dne 12. decembra!

Z bratskim pozdravom

Frank Poženeš, tajnik.

PRODA SE HIŠA.

še skoraj nova, z 2 stavbišči (lo-tami) po zelo nizki ceni. Potem je še štala za 3 krave, kokošnjak za kokoši in svinjak za par prašičev. Dobra pitna voda. Le 15 minut od 3 rudnikov, vse v dobrem stanju. Katerega veseli farmat in zraven še sihte pobrat, je tu ja-ko pripravno. Zemlje je dosti kompanijske zastonj za obdelava, potem pa še različne farne vse naokrog, tako da se za majhen denar zarenta dosti zemlje. Za nadaljna pojasnila se obrnite na lastnika: Joe Vidie, Box 51, Trommald, Minn. (8-9-12)

VABILO NA VESELICO.

katero priredi Slovenska Moxham godba v Johnstownu, Pa., v navadnih prostorih Slovenskega Doma dne 18. decembra 1920. Tem potom vljudo vabimo vse rojake in rojakinje, ki so prijatelji godberite v odbor napredne člane, ki bodo delovali v korist društva in SDPZ. Nobenemu ni treba molčati, kajti vsak ima pravico govoriti in kandidirati ter izvoljen biti. Torej vsi na sejo dne 12. decembra!

POZOR, NAŠI SLOVENC!

SVOJI K SVOJIM!

O, Marija in Katarina, kam greste različno kupovat in kje kupite zmeraj? Hm, kje! Ali ne veš? Pri JOZEFU ŠNELER dobis najboljšje blago po najnižji ceni in pošteno vagi! Veš, Katarina, kaj se tam dobiš? Dobrih domačih klobas — in še nekaj!

Vsak si želi okusne praznike, zatorej pridite in si naročite mla-dega prašička od 5 do 15 funtov težkega — svežega ali pečenega. V zalogi imam tudi najfinejših sladkih rozin (Seedless Raisins), kakor tudi najboljših čespej. GROCERIJA JOZEF ŠNELER, 215 Irving Ave., Brooklyn, N. Y. Telefon: 1662 Evergreen.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

Za boleznin in bolečine

PAIN-EXPELLER

Tvorilna znanja reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Prijatelj v Potrebi

Najstarejši in največji slov. dnevnik v Združ državah

"GLAS NARODA"

(Glasilo J. S. K. J.)

Novice iz vseh delov sveta, dopisi iz slovenskih naselbin novice iz starega kraja, članki politični, gospodarski, izvirna poročila iz starega kraja, črtice, povesti, roman, šaljivo satirična kolona Peter Zgaga vsak dan razven nedelj in praznikov.

STANE:

Za vse leto	-	-	-	\$6.00
za pol leta	-	-	-	\$3.00
za mesto New York za vse leto	-	-	-	\$7.00

Najmodernejšje vrejena

TISKARNA

Vabila, okrožnice, plakati, koverti, pisemski papir itd.

Točno in po najnižjih cenah.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street.

New York City.

KRALJICA SVETA.

Roman. — Spisal Karl Figborg.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

41

(Nadaljevanje.)

Vlak je pridiral mimo dotičnega mesta in skozi okno je zletelo zapечатeno pismo.

Na kolodvoru so pričakovali orožniki z nasajenimi bajoneti prestrašene potnike. Le posamič so smeli zapustiti vlak, da se legitimirajo pred stražniki ter se puste preiskati. Malo pred prihodom vlaka v Ostende je namreč našel sprejodnik kurirja nezvestnega in krog ust je imel bobce, prepojen s kloroformom. Njegov ročni kovčeg je bil odprt.

Samoposebi umevno je, da je padel sum takoj na profesorja. Vse iskanje pa je bilo zaman. Mož z dežnim plaščem ter sivo, redko brado je moral sredi poti skočiti z vlaka.

Vsled tega je bilo tisoč opravičil za potnike, katere se je motilo brez potrebe in predvsem se je ogorčeno držal neki ameriški izdelovalec konserv, ki je rekel, da je bila osebna svoboda državljana Združenih držav blatena in da bo vložil pritožbo pri ameriškem državnem departmentu.

S tem je bila zadeva končana, vsaj v kolikor je bila prizadeta javnost. Listi so bili že preveč zaposleni s pariško senzacijo ter niso imeli niti časa, niti volje, da bi spustili poročevalce na onega kurirja.

Petinšestdeseto poglavje.

Mesto Ženeva, kateremu pripada otok sredi Ženevskega jezera, katerega imenujejo Otok mrtvih, je dobilo iz nepoznane roke veličansko darilo. Edini pogoj, ki je bil stavljen pri tem, je bil: — Otok je treba za večne čase staviti na razpolago kot počivališče za Allan Stanleya, iznajditelja stroja, ki naj bi prinesel človeštvo vso srečo. Hitro sklicana seja občinskega zbora je vsprilo velikost darila takoj sprejela predlog.

Kot zlata kroglica je viselo solnce na vedrem nebu ter metalo svoje žarke preko vodne površine ter preko zelenja ob bregovih.

Na jezeru pa se je pomikala naprej skrivnostna ladja. Na nizkem temelju je počival veličanski katafalk. Na stotine bakelj je pošiljalo plamene v ozračje.

Sredi med cvetkami je ležala krsta. Popolnoma spredaj, na skrajnem koncu ladje, pa je stala nepremično črna oblečena ženska postava.

Ob krsti, za čeno, je slonel Mitja, vzlošččen vsled smrti najboljšeg prijatelja, ki ga je imel na svetu.

Par drugih črno oblečenih postav je bilo videti v ozadju. Kot ovce so se zgrinjale ter metale boječe poglede na krsto. Bili so to služabniki in služabnice Allana in Maud, ki so izkazali gospodarju zadnjo čast.

Tam je ležal, popolnoma blizu, otok. Velike ciprese so se dvigale v modri zrak in med njimi se je odpirala pot v notranjost sredi skal. Majhno od stebrov obdano svetlišče, je stalo tam že od nekdaj. Služabniki, ki so nesli krsto do tega mesta, so izginili.

Maud je bila sama s svojim mrtvecem.

Stisnila je skupaj zobe v blazni, nadčloveški bolesti. Počasi se je sklonila nad krsto, kot da hoče še enkrat objeti mrtveca.

Divje stokanje se je izvil iz njenih prs.

.... Zunaj, ob obali, pa so čakali služabniki. Uro za uro. Skoro nepremično so stali tam, kajti noben si ni drznil motiti ženske, ki se je poslavljala o dvoje sreče.

Solnce je že pričelo zahajati. Krvavo-rdeči žarki so že prodirali skozi temne ciprese. Lahen vetrič je pihal preko vodne površine.

Mitja se je konečno ojunčil.

— Moramo jo odvesti, — je rekel s hripavim glasom.

Tedaj pa je že stala pred njimi Maud.

— Pojdite, — je rekla z brezžvočnim glasom, — in poslovite se tudi vi.

Stopila je na breg ter pričela zreti v daljavo z očmi, v katerih ni bilo nikakih solza.

— Gospa Maud!

Stresla se je vsprilo tega glasu, ki jo je prebudil kot iz sanj.

— A, ti si, Mitja.

Mitja je komaj razumel te besede, tako žalostno so prišle preko ustnice.

— Kaj hočeš od mene? Ali iščeš Maud Stanley? Ona je mrtva, umrla z njim. Pojdi ven, v deželo solnce. Pojdi hitro. Tukaj je dežela mrtvih.

Tedaj pa je padel Mitja pred njene noge ter razprostrl roki.

— Ne podite me vstran. Pustite me pri vas.

— Jaz sem brez domovine, — je mrmrala ona. — Mitja, ni dolro zate....

Medtem pa se je že sklonila k žhtečemu dečku, ki je klečal pred njo ter ga počasi dvignila k sebi.

— Pojdi, Mitja, dečko moj. Tudi ti si ga ljubil. — Ostani pri meni!

Šestinšestdeseto poglavje.

Nasproti otoka mrtvih sredi jezera je ležala na bregu, sredi prastarih dreves, mala hišica. Ropot ulice ni prodrl do te hišice, a skozi drevesa in preko travnikov je bilo videti vodno površino ter s cipresami posejane skale, sredi katerih je spal Allan Stanley večno spanje.

To je bila hiša, ki je bila posvečena Allanu živemu, prav kot je bil na drugi strani otok, ki je bil posvečen Allanu mrtvemu. Spomini so seveda le maloštevilni. Z gradom ob Renu je zgorela tudi večina teh spominov. Kljub temu pa se je vsakemu zdelo kot da hodi po sobah te hiše še vedno njegov duh.

Celo noč je sedela Maud, prav kot je prišla od pogreba, pred siko Allana. Njene, od bdenja in joka unete oči, so se upirale v dolerhotne in vesele oči na sliki. Zrla je in zrla....

Napočilo je jutro. Tedaj pa se je tudi dvignila Maud. Odprla je okno ter zrla ven, na otok, kjer je počival njen ljubček.

Nato pa je zaprla oči, prevzeta od utrujenosti. Omahnila je na prvi stol ter zaspala.

Sedeminšestdeseto poglavje.

Naslednega dne se je oglašil Ferguson.... Najbolj slavni med detektivi dveh kontinentov, načelnik hiše Ferguson in Webster v

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVljena

5. JULIJA 1908

INKORPORIRANA

27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PEKEC, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIGA, Box 33, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4b64 Wash. St., Denver, Colo.
Zapisnikar: ROBERT BOBLECK, Sta. 3, Pueblo, Colo.
Glavni blaginjak: JOSIP VIDEČIČ, 4483, Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Cestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: JOHN GERM, 734 Moffat Ave.
MIHAEL KAPSCH, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POBIVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1206 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOCMAN, 1203 Mahren Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

Predsednik: FRANK BOYTZ, R. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 729, Ely, Lina.
PETER GESHELL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VARNOSTNI ODBOR:

Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prošnje in druge pa na predsednika glavnega poročnega odbora.

New Yorku in Parizu. Maud ga je sprejela bledega obraza, s trdo pozno krog ustnic, ki se je pojavila v oni noči. Sedela sta pod sliko Allana.

— Kaj ste dosegli. Mr. Ferguson? — je vprašala Maud tako hladno, da se je detektiv presenečeno ozrl vanjo.

— Tukaj je dokaz, da je angleški pooblaščenec v Parizu, baron Murphy, po naročilu svoje vlade zavestno in namenoma uničil inženirja Allan Stanleya in njegov stroj. Monter, o katerem se je do sedaj domnevalo, da je postal blazen ter izvršil ono grozno dejanje, je bil orodje Murphy-ja....

— Dajte sem!

Skoro brez izraza so biel besede, ki so prihajale preko njenih ustnic.

Tedaj pa je že držala v svojih tresočih se rokah usodepolni dokument.

Trebalo je minute, da je razgrnila listino. Ferguson je napravil kretinjo kot da hoče skočiti pokonec ter razganiti list. Maud pa je vrgla glavo pokonec.

Hotela je biti sama, sama za vsako ceno.

— Pojdite, prosim vas iskreno, pojdite....

Bila je sama.

Zopet in zopet je dvignila pismo ter ga zopet spustila navzdol. Konečno pa je vendar napela vse svoje sile ter pričela čitati:

Na sveti post.

Na dan pred Božičem, na sveti je videla, da je odšel le štiri goldinarje ter je spet zavezal mehur in ga vtaknil v žep.

— "To imaš, Anka!" — Potisnil je srebrnike po mizi pred njo, počasi, kako bi se pomišljaj, ali ni v slami pod blazino, veliko zelenkasto ruto. Otipala jo je in jo potegnila iz slame. Odvila jo je, po-
držala jo proti luči, in naproti so se ji zasvetili štiri srebrni goldinarji. Bili so lepo svetli, malone še novi. Dobila jih je konec novembra, ko je zapadel prvi sneg, in ni bilo več mogoče delati. Pri kmetu Žirovniku jih je dobila, spodaj v vasi — Slaničeva koča je stala četrte ure od sela, na samotni, ob gozdu.

Anka je vzela goldinar za goldinarjem v roko, vsakega je obralsala ob obleko in spravila drugoga za drugim v mošnjček rajnega moža. Brisala in spravljala jih je počasi: bridko in težko ji je bilo ob misli, da so ti štiri goldinarji plača za delo vsega poletja in vse jeseni sem do prvega snega.

Z bolestjo se je spominjala, kako jih je jeal stari Žirovnik polagoma iz velikega, starega mehura, ja — počasi, slovesno, s trdo roko jih je vlek iz mošnjčka. Roka, ki je dolgo iskala v mehuru in le nerada potegnila iz njega, zamišljeno lice, nemirne oči — vse je govorilo glasno in pričalo, kako se mu smilijo svetli srebrniki, ki in kako ga zaboli srce vsakokrat, ko položi enega na mizo in odtegne roko od njega.... "Zdaj ni več moj!" — Čuti to in težko mu je pri sre, ki je vse trdo in polno pohlepa.

Štiri ji je odšel na mizo, počasi, premišljeno, s težko, obotavljivo se roko. Ko so ležali na mizi pred njim, se je dotaknil še enkrat vsakega, kakor bi se hotel s tem posloviti od njih, znanecev svojih in ljubljencev, ali kakor bi hotel še enkrat prepričati, če jih res ni več. A ni jih bilo več, bili so le štiri — s težko in počasnoro roko je spet zavezal mehur in ga vtaknil v žep.

Slaničeva ga je gledala začudena, kako počasi in premišljeno šteje goldinarje in kako mu je težko slovo od njih. Še bolj se je zavzela in vaa se je preplavila, ko usmiljenja z vdovo in sirotami?"

— "Kaj pa hočeš še? Ali ni dovolj? — Tudi deca so vedno stali pri nas in sem jih moral rediti." — "Oče Žirovnik, ali nimate nič usmiljenja z vdovo in sirotami?"

Mož je skomizgnil z ramami in si je gladil z redkimi kocinami poraščeno brado. Suho lice se mu ni izpremenilo ne za hip, ne senca mehkejšega in blažjega čuta mu ni šinila čezenj.

— "Ali se ne bojite Boga, oče Žirovnik?"

Majhne sive oči kmetove so se vprle v njo sirovo in ježno.

— "Štiri otroke imam doma, oče Žirovnik. In zima je dolga — dolga."

— "Čemu mi pripoveduješ to?... Vzem, če ne, jih spravim spet." Plašna je pogledala srebrnike. Zazdelo se ji je, da se nagiba miza proti Žirovniku, in goldinarji se kotlajo kar sami nazaj v njegov žep, v umazani stari mehur.

Prijela je za rob mize in se je sklonila nad njo — glej čudo, vsa miza je bila hipoma polna srebrnikov, velikih, belih, povsem novih. Dotaknila se jih je, da jih spravi, in glej, bili so spet le štiri. Svetli so bili, lepi, malone novi, a bili so samo štiri.

Roka ji je drhtela, ko jih je potiskala proti robu mize, da jih seje v peščico, predno jih spravi skupih nazaj v mehur brez dna. Tako ji je trepela roka, da je potisnila enega čez mizni rob in mimo nastavljen peščice. Jasno in zvonko je zažvenketalo na tleh, in srebrnik se je zakotljaj proti durim.

— "Glej, ta ni tvoj, ker te sam ne mara."

Prestrašila se je še bolj.... "Vzame mi ga spet!" — Naglo je planila proti durim. A goldinar se je zasukal v stran, kotljal se je pod posteljo. Globoko se je pripognila, a ni ga dosegla. Pokleknila je morala, da ga je dobila izpod postelje. Obrisala ga je ob predpasnik in ga je spravila z omni v žep....

Tako se je spominjala Slaničeva, ko je odvezala in razmotala ruto, in so ji srebrniki blesteli pred očmi — vsi lepi, beli, skoro še novi. A samo štiri so bili — trud pa je bil tako dolg, delo tako težko, in zima se je pričela šele in bo še dolga, dolga. Bridko in tesno ji je bilo pri sre, ko je strmelna zamišljena na goldinarje.

Skrbno in vestno jih je hranila do danes.... "Za Božič bodo!" — je sklenila že tedaj, ko jih je prinesla domov. In res jih je hranila. V začetku decembra je kupila mero rži za kruh. A plačala jo je z dvema goldinarjema, ki ju je imela še po rajnem možu — umrl je pretekle pomladi. Bil je pokri-
vač, po nesreči je padel s strehe, si poškodoval notranje dele in je umrl kmalu nato.... Po pogrebu ji je ostalo še nekaj goldinarjev od moževe gotovine. S temi je plačala še ono rž, štiri Žirovnikove pa je hranila, da kupi ob Božiču deca kakih malenkosti. Vseh seveda ne sme porabiti. Morda izda enega, ostale treba hraniti še za naprej: zima se je pričela šele in bo še dolga, dolga. Zaslužka vso dolgo zimo ne bo, jesti pa bo treba....

Že davno, že v poletju se je namenila Anka v mesto. Sestrično je imela v mestu, ki je bila omožena s sodnijskim slugo. Nekoč poleti je obiskala Tončka stariša in pri tej priliki se je oglašila tudi pri Slaničevih. Prinesla je deca nekaj obleke; stara je bila sicer ta obleka in že obnošena, Tončkina otroka je nista več mogla in ne marala nositi; a Slaničeva je bila hvaležna zanj, otroci so je bili veseli in srečni. Tetki so se priljubili zdravi in živi malčki in obljudila je, da jim daruje ob Božiču spet kaj. Povabila je sestrično, naj pride ob Božiču sama v mesto in vzame s seboj, kar in kolikor ji bo že mogla dati.

Anka se je odločila, da pojde na sveti post. In res je vstala navsezgodaj, vzela denar iz postelje in ga spravila v žep. Zakurila je bolj kakor navadno, da otroci ne bodo prezebali čez dan. Zbudila je deca, jih oblekla in jim dala zajutrek. Obenem jim je pripravila obed — lonec prosene kaše. Postavila ga je na peč in je naročila najstarejšemu, Pavelčku:

— "Proti poldnevni vam deni kako v skledo in jejte."

— "Ali opoldne ne boste še doma, mati?" je vprašal Tinček, šestleten majhen fantek, črnolas, z živimi, ogledničnimi očmi.

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

Mož je skomizgnil z ramami in si je gladil z redkimi kocinami poraščeno brado. Suho lice se mu ni izpremenilo ne za hip, ne senca mehkejšega in blažjega čuta mu ni šinila čezenj.

— "Ali se ne bojite Boga, oče Žirovnik?"

Majhne sive oči kmetove so se vprle v njo sirovo in ježno.

— "Štiri otroke imam doma, oče Žirovnik. In zima je dolga — dolga."

— "Čemu mi pripoveduješ to?... Vzem, če ne, jih spravim spet."

Plašna je pogledala srebrnike. Zazdelo se ji je, da se nagiba miza proti Žirovniku, in goldinarji se kotlajo kar sami nazaj v njegov žep, v umazani stari mehur.

Prijela je za rob mize in se je sklonila nad njo — glej čudo, vsa miza je bila hipoma polna srebrnikov, velikih, belih, povsem novih. Dotaknila se jih je, da jih spravi, in glej, bili so spet le štiri. Svetli so bili, lepi, malone novi, a bili so samo štiri.

Roka ji je drhtela, ko jih je potiskala proti robu mize, da jih seje v peščico, predno jih spravi skupih nazaj v mehur brez dna. Tako ji je trepela roka, da je potisnila enega čez mizni rob in mimo nastavljen peščice. Jasno in zvonko je zažvenketalo na tleh, in srebrnik se je zakotljaj proti durim.

— "Glej, ta ni tvoj, ker te sam ne mara."

Prestrašila se je še bolj.... "Vzame mi ga spet!" — Naglo je planila proti durim. A goldinar se je zasukal v stran, kotljal se je pod posteljo. Globoko se je pripognila, a ni ga dosegla. Pokleknila je morala, da ga je dobila izpod postelje. Obrisala ga je ob predpasnik in ga je spravila z omni v žep....

Tako se je spominjala Slaničeva, ko je odvezala in razmotala ruto, in so ji srebrniki blesteli pred očmi — vsi lepi, beli, skoro še novi. A samo štiri so bili — trud pa je bil tako dolg, delo tako težko, in zima se je pričela šele in bo še dolga, dolga. Bridko in tesno ji je bilo pri sre, ko je strmelna zamišljena na goldinarje.

Skrbno in vestno jih je hranila do danes.... "Za Božič bodo!" — je sklenila že tedaj, ko jih je prinesla domov. In res jih je hranila. V začetku decembra je kupila mero rži za kruh. A plačala jo je z dvema goldinarjema, ki ju je imela še po rajnem možu — umrl je pretekle pomladi. Bil je pokri-
vač, po nesreči je padel s strehe, si poškodoval notranje dele in je umrl kmalu nato.... Po pogrebu ji je ostalo še nekaj goldinarjev od moževe gotovine. S temi je plačala še ono rž, štiri Žirovnikove pa je hranila, da kupi ob Božiču deca kakih malenkosti. Vseh seveda ne sme porabiti. Morda izda enega, ostale treba hraniti še za naprej: zima se je pričela šele in bo še dolga, dolga. Zaslužka vso dolgo zimo ne bo, jesti pa bo treba....

Že davno, že v poletju se je namenila Anka v mesto. Sestrično je imela v mestu, ki je bila omožena s sodnijskim slugo. Nekoč poleti je obiskala Tončka stariša in pri tej priliki se je oglašila tudi pri Slaničevih. Prinesla je deca nekaj obleke; stara je bila sicer ta obleka in že obnošena, Tončkina otroka je nista več mogla in ne marala nositi; a Slaničeva je bila hvaležna zanj, otroci so je bili veseli in srečni. Tetki so se priljubili zdravi in živi malčki in obljudila je, da jim daruje ob Božiču spet kaj. Povabila je sestrično, naj pride ob Božiču sama v mesto in vzame s seboj, kar in kolikor ji bo že mogla dati.

Anka se je odločila, da pojde na sveti post. In res je vstala navsezgodaj, vzela denar iz postelje in ga spravila v žep. Zakurila je bolj kakor navadno, da otroci ne bodo prezebali čez dan. Zbudila je deca, jih oblekla in jim dala zajutrek. Obenem jim je pripravila obed — lonec prosene kaše. Postavila ga je na peč in je naročila najstarejšemu, Pavelčku:

— "Proti poldnevni vam deni kako v skledo in jejte."

— "Ali opoldne ne boste še doma, mati?" je vprašal Tinček, šestleten majhen fantek, črnolas, z živimi, ogledničnimi očmi.

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

— "Opoldne še ne, a pridem kmalu potem."

Novi ceniki!

za moške in ženske ure, veri-
lice, priveske, prstane in vso
drugo zlatarino so gotovi.

Pišite dopisnico, in mi vam
pošljemo novi cenik brezplačno,
da si lahko nabavite,
kar želite za božične praznike

Cene nižje kot drugje.

Ivan Pajk

24 Main St.
Conemaugh, Pa.Dospelo je novo
suho grozdje.

Muškatel zelo sladke debele
jagode, boksa 50 funtov \$11.—

Cipar grozdje največje in naj-
sladkejšee, jagode boksa 50
funtov \$11.50

Malo črno grško grozdje, ze-
lo sladko, boksa 50 funt. \$9.—

Pošljite \$3.00 na račun vsake
bokse ki jo naročite in po-
slali bomo takoj.

Balkan Importing Co.

51 — 53 Cherry St.
New York, N. Y.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je naj-
starejši slovenski
zdr